

Znak: WZPS-5.431.1.12.2025.MA
Szczecin, 23 maja 2025 r.

Pani
Romana Klimek-Jacoszek
Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem
im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 10 marca 2025 r. została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przy fontannach” w Szczecinie przy Al. Papieża Jana Pawła II 43/7. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 25/2025 z 3 marca 2025 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Małgorzata Andraszkiewicz – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki. Przedmiotem kontroli była działalność placówki w zakresie wybranych zadań dotyczących opieki i wychowania, ze szczególnym uwzględnieniem praw dziecka.

akta kontroli str. 1

Podstawy dokonanych ustaleń:

- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 8 wychowanków,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- informacji przekazanych przez wychowawcę pełniącego w tym dniu dyżur,
- analiza dokumentacji znajdującej się w placówce.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło pismo z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 23 stycznia 2025 r. przekazujące anonimową korespondencję wskazującą na konieczność przeprowadzenia kontroli we wszystkich placówkach opiekuńczo wychowawczych wchodzących w strukturę Centrum Opieki nad Dzieckiem w Szczecinie, w tym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przy fontannach”. Dołączona do pisma dokumentacja zawierała zarzuty dotyczące m.in. nieprzestrzegania praw dziecka oraz nieodpowiednich warunków lokalowych.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań:

1. Warunki lokalowe, zapewnienie dzieciom wyżywienia, wyposażenia w odzież, obuwie i środki higieny osobistej.

Placówka znajduje się w kamienicy, na drugim piętrze. Ilość miejsc w placówce jest zgodna z regulaminem, który wskazuje, że przeznaczona jest dla 13 wychowanków. Pokoje wychowanków wyposażone są w biurka, szafki, szafy ubraniowe adekwatnie do potrzeb dzieci. Osobne łazienki dla dziewcząt i chłopców wyposażone są w pralki oraz suszarki do ubrań. Kontrolujący sprawdzili również, czy łazienki są zamykane, tak by wychowankowie mieli prawo do intymności – łazienki były zamykane na klucz. W łazienkach znajdowały się również środki higieny osobistej oraz kosmetyki. W skład pomieszczeń placówki wchodził również salon, w którym znajdował się duży stół z krzesłami, wypoczynek, stanowisko komputerowe, telewizor, a także książki, gry dostosowane do wieku wychowanków. Obok salonu znajdowała się kuchnia wyposażona w sprzęt gospodarstwa domowego, szafki kuchenne, lodówkę (druga lodówka znajduje się w osobnym pomieszczeniu – spiżarni, gdzie są zgromadzone zapasy i uzupełniane na bieżąco). W spiżarni, która zamykana jest na klucz znajdowały się również zapasy kosmetyków oraz środków higieny osobistej. Lodówka w pomieszczeniu kuchennym była dla dzieci ogólnodostępna, znajdowały się w niej zróżnicowane produkty tj. ser, wędliny, owoce, warzywa. W szafkach dostępne było różnego rodzaju pieczywo, dżemy, kremy czekoladowe, płatki śniadaniowe. Dzieci nie zgłaszały uwag w kwestii dostępności do artykułów spożywczych. W ocenie kontrolujących ilość i różnorodność produktów spożywczych była adekwatna do liczby i indywidualnych potrzeb wychowanków. Na dzień kontroli w placówce przebywało jedno dziecko o specjalnych potrzebach żywieniowych, jego produkty spożywcze znajdowały się w osobnej szafce. Zespół kontrolny dokonując oględzin pomieszczeń placówki nie stwierdził występowania zagrzybienia, brudnych ścian, nieprzyjemnych zapachów. W trakcie kontroli uzyskano informacje, że troje wychowanków przyjmuje na stałe leki, w tym dwoje leki psychiatryczne, a jedno leki na tarczycę. Leki przechowywane były w zamkniętej szafce, a ich podawanie było dokumentowane w prowadzonym w placówce rejestrze. Analiza ankiet oraz rozmowy z wychowankami wskazały, że wszyscy wychowankowie wyposażeni są w odzież oraz obuwie dostosowane do pór roku, a potrzeby w tym zakresie są na bieżąco realizowane. Podobnie było w kwestii środków higieny osobistej i kosmetyków – wychowankowie wskazywali o ich dostępności. Na dzień kontroli w placówce przebywało jedno dziecko, które wymagało do pielęgnacji dermokosmetyków. Placówka na ten cel otrzymywała dodatkowe fundusze z Centrum Opieki nad Dzieckiem.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w omawianym zakresie.

akta kontroli, str. 4-6

2. Przestrzeganie praw dziecka

Na dzień kontroli w placówce umieszczonych było 13 wychowanków. Na co dzień przebywało w niej 10, dwoje obowiązków szkolny realizowało w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, a jeden w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. Ankietę oraz rozmowy przeprowadzono z 8 wychowankami. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, że w placówce mogą utrzymywać kontakt z osobami ze swojego najbliższego otoczenia. Na pytanie z kim w placówce możesz porozmawiać o swoich problemach, 2 – wskazało wychowawcę, po 1 z koleżanką i p.[tekst wyłączony z jawności], bratem. Jeden z wychowanków wskazał, że z nikim. Na pytanie o to, z którymi pracownikami masz dobre relacje w placówce, wychowankowie odpowiadali, 6 – p. [tekst wyłączony z jawności], p.[tekst wyłączony z jawności] i p. [tekst wyłączony z jawności], 5 – wskazało p. [tekst wyłączony z jawności][tekst wyłączony z jawności], 2 – p. [tekst wyłączony z jawności], a po 1 wskazało p. [tekst wyłączony z jawności] i ze wszystkimi. Na pytanie „czy masz możliwość rozmowy z psychologiem, terapeutą, pedagogiem w placówce, gdy tego potrzebujesz?” – dwoje dzieci nie udzieliło odpowiedzi, 1 odpowiedziało cyt. „nie, bo pan psycholog jest rzadko i nic nie robi”.

Wśród nagród stosowanych w placówce dzieci wymieniły: większe kieszonkowe, pochwały, dłuższy czas na zwalnianie się. Jedna osoba wskazała, że nie wie jakie są nagrody.

Jako kary dzieci wskazały: niższe kieszonkowe, zakaz zwalniania się, zakaz na telefon na kilka godzin.

W sytuacji, kiedy nie zgadzają się z karą wychowankowie wskazali, że mogą odwołać się do dyrektora. Troje dzieci wskazało, że nic nie może zrobić a dwoje, że nie wie.

Na pytanie „Czy w placówce zdarzały się Tobie lub innym wychowankom przypadki przemocy” dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopania, bicia, <u>szarpania</u> , itp.	5	1	3	2 p. [tekst wyłączony z jawności]	2
wyzywania, wyśmiewania, obrażania, zastraszania, itp.	6	1	2	0	2
„złego dotyku”, <u>podglądania</u> , obnażania, itp.	7	0	1	2 p. [tekst wyłączony z jawności]	0
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	5	3	0	0	3
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze, itp.)	8	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec	8	0	0	0	0

zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzwania, itp.)					
--	--	--	--	--	--

Z przeprowadzonej ankiety oraz rozmów z dziećmi wynika, że w placówce sporadycznie pojawiają się zachowania przemocowe (pomiędzy wychowankami), ale miejsce mają niewłaściwe zachowania jednego z wychowawców – p. [tekst wyłączony z jawności]. Zachowania te opisane zostały w dalszej części wystąpienia w pytaniu o relacje wychowanków z pracownikami placówki.

Na pytanie dotyczące kieszonkowego, wszyscy wychowankowie wskazali, że zawsze dostali przynajmniej najmniejszą kwotę do własnego dysponowania.

Na pytanie co robisz w czasie wolnym wychowankowie wskazali m.in.: gram, czytam, oglądam, wychodzę na dwór, śpię, rozmawiam, pomagam, rysuję, wychodzę na boisko, gram w piłkę, gram na komputerze, zwalniam się, wychodzę ze znajomymi, oglądam filmy, słucham muzyki, rozmawiam z chłopakiem.

Małoletni oraz wychowawca w rozmowie przyznali, że są ustalone tygodniowe dyżury, w ramach których dbają o czystość i porządek poszczególnych pomieszczeń na terenie placówki.

W rozmowie z kontrolującymi żaden wychowanek nie wskazał, że jest nadmiernie obciążony obowiązkami. Wskazali, że mają czas wolny i mogą go spędzać w dowolny, akceptowalny sposób, jak również mają czas na rozwijanie swoich pasji i zainteresowań.

Na pytanie o to, z którymi pracownikami placówki masz złe relacje, pięcioro (na 8) wskazało, że złe relacje mają z p. [tekst wyłączony z jawności]. Wśród wypowiedzi na ten temat pojawiło się cyt. „ignoruje moje prośby, by ściszył telewizor”, „nie można się z nim normalnie dogadać, nie umie uszanować wielu rzeczy”, „źle podchodzi do wychowanków”, „nie pozwala zjeść po 20:00”, „pali papierosy na balkonie nad ranem, w nocy podczas naszego snu wchodzi bez pukania do pokoju (w pokoju dziewczynek jest balkon), a jak mu zwracamy uwagę to mówi nie przesadzajcie”, „szarpnął mnie”, „byłam świadkiem, jak patrzył się na pośladki wychowanki”. W indywidualnej rozmowie z wychowankami pojawiły się wypowiedzi, cyt. „ p. [tekst wyłączony z jawności] wynosi jedzenie z placówki, pakuje do plecaka makaron, zupy”, „wyjada słodycze np. lepsze czekolady, robi to w nocy”, „jak p. [tekst wyłączony z jawności] jest na dyżurze, to nie wracam szybko do placówki”. Uwagi wychowanków, co do zachowania p.[tekst wyłączony z jawności] pojawiły się podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej w placówce w dniach 5-9 lutego 2024 r. Wydano wówczas zalecenie „wyeliminować zachowanie pracownika powodujące dyskomfort dzieci”. Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem udzieliła odpowiedzi na zalecenie: „w dniu 15 lutego 2024 r. zostało przeprowadzone spotkanie z panem [tekst wyłączony z jawności], z którym ponownie zostały omówione zasady komunikacji z wychowankami oraz zakres obowiązków wychowawcy. Podczas spotkania szczególną uwagę poświęcono budowaniu i utrzymaniu prawidłowych relacji dorosły - dziecko oraz wskazano możliwość korzystania ze wsparcia w pracy wychowawczej z metod takich jak: Porozumienie Bez Przemocy, Pozytywna Dyscyplina”.

W ocenie kontrolujących p. [tekst wyłączony z jawności] narusza prawa dziecka do intymności i do własnego zdania, a także prawo do swobodnego korzystania z jedzenia. Stwierdzić zatem należy, że spotkanie z p. [tekst wyłączony z jawności] w kontekście realizacji wydanego zalecenia pokontrolnego z kontroli przeprowadzonej w lutym 2024 r. nie przyniosło pożądanych efektów.

Akta kontroli, str. 7-27

Podsumowanie ustaleń kontroli

Stwierdzona nieprawidłowość:

nieprzestrzegania praw dziecka do intymności, posiadania własnego zdania, swobodnego dostępu do jedzenia przez jednego wychowawcę.

Przyczyny stwierdzonej nieprawidłowości:

- 1) brak wiedzy wychowawcy w zakresie praw dziecka, stosowania właściwych metod wychowawczych, właściwych zachowań w relacjach wychowawca-wychowanek,
- 2) wypalenie zawodowe.

Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- 1) zaburzone poczucie bezpieczeństwa u wychowanków, obniżona ich samoocena,
- 2) budowanie niewłaściwych relacji z wychowankami.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

wychowawca placówki, Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem w Szczecinie.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania,

Wpis w książce kontroli: 34

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie,
- 2) a/a

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad wychowankami wydaję zalecenia znaczące:

- 1) przestrzegać praw dziecka do intymności, własnego zdania, swobodnego dostępu do jedzenia,
- 2) wyeliminować z procesu wychowawczego niewłaściwe zachowania u jednego z wychowawców.

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Dawid Krystek

II Wicewojewoda

Zespół inspektorów:

Małgorzata Andraszkiewicz

Starszy inspektor wojewódzki

Justyna Jarczewska

Starszy inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Izabela Wojtczak-Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)